

NIEUWSBRIEF SPSRU

21 december 2016

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale Screening regio Utrecht (SPSRU), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening.

De SPSRU wil u hiermee informeren over de laatste ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

---

1. Digitale labworkflow combinatietest

In de laatste maanden van 2016 zijn een paar verloskundigen- en echopraktijken in onze regio gestart met de digitale laboratoriumaanvraag voor de eerste trimesterscreening. Op grond van hun ervaringen wordt de inrichting van Peridos voor deze labworkflow momenteel geoptimaliseerd. Begin 2017 zullen alle gecontracteerde organisaties in de regio verzocht worden over te stappen op de digitale labworkflow van de combinatietest.

De zorginstellingbeheerder ontvangt vooraf per e-mail uitgebreide informatie en een hand-out voor gebruik in de spreekkamer.

De belangrijkste veranderingen zijn:

- de aanvragende zorgverlener genereert het aanvraagformulier voor de bloedafname in Peridos;
- de NT-echoscopist vult de NT-meting direct in Peridos in;
- de resterende medisch-inhoudelijke informatie vraagt het RIVM-IDS in Peridos op;
- de aanvrager kan aangeven per e-mail geattendeerd te willen worden door het RIVM-laboratorium, zodra de uitslag van de eerste trimesterscreening beschikbaar is;
- de uitslag is zowel voor de zwangere als voor de zorgverlener als apart PDF-document op te vragen in Peridos.

Op de website van Peridos zal een overzicht met veelgestelde vragen worden opgenomen.

Per 1 april 2016 zal niet alleen de digitale labworkflow voor de combinatietest, maar ook die van de NIPT via Peridos verlopen.

2. NIPT als eerste screeningstest

De voorbereidingen voor de invoering van NIPT als eerste trimesterscreeningstest, als keuze naast de combinatietest, zijn in volle gang. De laboratoria in Amsterdam (VUmc), in Rotterdam en in Maastricht (in samenwerking met Nijmegen) zullen NIPT uitvoeren voor heel Nederland. Deze laboratoria gaan apparatuur aanschaffen om het (naar verwachting) grote aantal testen te kunnen verwerken. De aanvraag van NIPT en de uitslag hiervan worden via Peridos ingericht.

Duidelijk moet nog worden op welke locaties bloed geprikt wordt. Ook is de wijze van betaling voor NIPT een van de aandachtspunten. Tijdens de nascholing zal hierover meer informatie volgen.

Aanpassingen vinden plaats in de folder voor de zwangere. Een digitale counselingmodule voor de zwangere wordt gemaakt over de screening op down-, edward- en patausyndroom (zie punt 7). De digitale individuele nascholing (DIN 2.0) wordt aangepast (zie punt 3). Voor de counselors wordt een folder "informatie over NIPT" opgesteld met daarin verdiepende informatie en onder meer een checklist voor het counselingsgesprek. Verder krijgen de counselors een informatiekaart, welke ze kunnen gebruiken tijdens de counseling over de screening op down-, edwards- en patausyndroom. Deze materialen zijn half maart via de webshop van het RIVM-CvB beschikbaar.

3. DIN 2.0 volledig geactualiseerd

Begin februari is op www.rivm.nl/din een volledig geactualiseerde versie te vinden van de DIN 2.0 "Nascholing prenatale screening voor counselors". De nieuwe DIN heet dan DIN 2.1 en is helemaal aangepast aan de nieuwe situatie per 1 april 2017.

4. NIPT scholingsbijeenkomsten

In maart vinden bij de 8 Regionale Centra de scholingsbijeenkomsten over de NIPT plaats. Deze bijeenkomsten zijn verplicht, ook als u al elders een scholing over NIPT heeft gedaan. Tijdens de bijeenkomsten ontvangt u een informatiemap met daarin alle nieuwe materialen. Kijk voor actuele informatie en de data van de scholingsbijeenkomsten op de [website van het RIVM](#).

Voor de counselors in de SPSRU-regio organiseren wij deze verplichte nascholing op dinsdag 21 en donderdag 30 maart 2017 van 17.00 tot 21.00 uur. Locatie: ROZE collegezaal, AZU UMC Utrecht. Het programma voor de nascholing maken wij later bekend via onze nieuwsbrief en website. Deelname is gratis.

U ontvangt van ons in de eerste week van januari een uitnodigingsmail met aanvullende informatie en de aanmeldprocedure.

Het is voor u verplicht de DIN 2.1 te volgen voorafgaand aan de NIPT nascholing.

Indien u niet aanwezig kunt zijn bij deze bijeenkomst, dan kunt u mogelijk wel deelnemen bij een bijeenkomst van een ander Regionaal Centrum voor prenatale screening. Wanneer u niet deelneemt aan een van deze regionale scholingsbijeenkomsten, bent u vanaf 1 april 2017 niet meer bevoegd om counselingsgesprekken prenatale screening te voeren.

5. Wijzigingen kwaliteitseisen counseling

Om de kwaliteit van de counseling prenatale screening te verbeteren, worden de landelijke kwaliteitseisen aangescherpt en uitgebreid. Aanleiding hiertoe zijn de veranderingen in de counseling voor de prenatale screening vanwege de invoering van de NIPT als eerste screeningstest als keuze naast de combinatietest.

Een van de wijzigingen is verplichte nascholing voor de counselors – meer informatie hierover leest u bij punt 6.

Ook willen wij nu al melden dat er veranderingen komen in de organisatie van de counseling. De counseling zal (voor zover u dit niet al doet) op één moment gaan plaatsvinden. Dus tijdens één afspraak zal zowel gecounseld worden over de screening op down-, edwards- en patausyndroom als over screening op de 20-wekenecho. De counseling behoort los van de intake uitgevoerd te gaan worden. Voor het counselingsgesprek moet 30 minuten gereserveerd worden. Begin 2017 zullen wij meer informatie geven over de invoering van deze wijzigingen.

6. Reguliere bijscholing counseling

Omdat er beperkte nascholingsmogelijkheden zijn voor counselors, wordt er in samenwerking met de erkende opleidingsinstituten een nascholingsprogramma gemaakt. De counselors dienen een keer per twee jaar een erkende theoretische nascholing en een vaardigheidstraining voor counseling prenatale screening te volgen. Deze nascholing en training duurt 2 dagdelen en levert 6 accreditatiepunten op. De erkende opleidingsinstituten voor counseling zullen naar verwachting vanaf half 2017 vaardigheidstrainingen aanbieden. De verplichte theoretische scholing voor NIPT wordt in 2017 georganiseerd door de Regionale Centra. Het is de bedoeling dat vanaf 2018 de reguliere opleidingen zowel de theoretische nascholing als de vaardigheidstraining organiseren.

Ook dient de counselor eens per twee jaar de meest recente versie van de DIN te hebben gevolgd (3 accreditatiepunten). In totaal dient de counselor 12 accreditatiepunten (6 voor nascholing, 3 voor de DIN en 3 vrije punten) per 2 jaar te behalen voor nascholing over counseling prenatale screening.

Let op: wij zullen in april 2017 de kwaliteitsovereenkomst counseling ontbinden van zorgverleners die geen DIN 2.1 en geen nascholing counseling NIPT in maart 2017 hebben gevolgd.

Indien u niet in staat bent om de nascholing counseling NIPT in maart 2017 te volgen bij een van de Regionale Centra, wilt u dat dan met opgave van reden melden via E.Kruiver@umcutrecht.nl.

7. Digitale counselingmodule

Voor zwangeren en hun partners die meer willen weten over prenatale screening is de ‘digitale counselingmodule prenatale screening’ ontwikkeld. Voorlopig bevat het alleen informatie over de 20-wekenecho. Bij de invoering van NIPT als eerste screeningstest wordt de site aangevuld met informatie over de screening op downsyndroom, edwards- en patausyndroom.

Wel zijn er al twee keuzehulpen beschikbaar, een voor ieder screeningstraject.

De keuzehulpen “Bewust kiezen” voor screening op downsyndroom en via de 20-wekenecho kunnen de zwangere helpen haar gedachten te structureren over prenatale screening. De zwangere kan een overzicht van de antwoorden op de vragenlijst printen en bijvoorbeeld meenemen naar het counselingsgesprek.

Er worden ook tips gegeven voor het praten met de partner (of anderen) over prenatale screening en er zijn ervaringsverhalen opgenomen.

De digitale counselingsmodule is geen vervanging van het counselingsgesprek, maar een aanvulling daarop. Binnenkort kunt u van ons informatie verwachten op welke wijze u de counselingsmodule kunt aanbieden aan zwangeren.

De module is te vinden op www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl.

8. NT-meting naast NIPT

Met de komst van de NIPT als eerste screeningstest naast de combinatietest per 1 april 2017, worden er vragen gesteld door echoscopisten en counselors over het wel of niet uitvoeren van een geïsoleerde NT-meting als een zwangere kiest voor een NIPT.

Het beleid rondom het aanbieden van een NT-meting naast een NIPT zal bekend worden gemaakt vóór de invoering van de NIPT, via de nieuwsbrief van het RIVM-CvB en onze nieuwsbrief. Zie voor meer informatie de [website van het RIVM](#).

9. GUO – geen eigen risico

Voor een GUO-I of GUO-II wordt het eigen risico van de zwangere niet aangesproken. Als een zwangere merkt dat ze hier wel aan moet bijdragen, dient ze dit met haar zorgverzekering te bespreken. Ze kan daarbij verwijzen naar de [website van Zorginstituut Nederland](#).

10. Opleidingen tot SEO- en NT-echoscopist versus FMF-certificering

De FMF biedt scholing over de NT-meting en het SEO passend bij de internationale eisen van de FMF. De scholing van de FMF tot NT- en SEO-echoscopist is echter geen erkende opleiding meer binnen het landelijke programma prenatale screening. Zorgverleners die een kwaliteitsovereenkomst voor NT- of SEO-echoscopist willen krijgen, dienen een van de andere, erkende opleidingen te volgen. Erkende opleidingen staan vermeld op de [website van het RIVM](#).

Degenen die een internationaal FMF-certificaat wensen, kunnen dat regelen via de internationale site van de FMF. Een FMF-licentie blijft nodig voor NT-echoscopisten die bij de combinatietest de kans berekenen via de FMF-module in Astraia.

11. Sonomarkers

De SPSRU wil counselors en echoscopisten erop attenderen dat het vinden van een SUA (single umbilical artery) bij het SEO een indicatie is voor het laten verrichten van een GUO-II. Wanneer er bij de GUO geen afwijkingen dan alleen de SUA gezien worden, is er daarna geen indicatie voor het standaard vervolgen van de groei door middel van groei echo's. Bij onderzoek is gebleken dat dit geen toegevoegde waarde heeft.

12. Kleine echocentra

Momenteel ligt er een landelijk conceptvoorstel waarin een standpunt wordt ingenomen over de minimale grootte van een echocentrum. In dit voorstel wordt teruggegrepen naar de oorspronkelijke eisen van de minister die gesteld zijn ten aanzien van echocentra. De SPSRU heeft besloten vanaf heden geen contracten meer af te sluiten met nieuwe kleine echocentra totdat duidelijk is of dit voorstel al dan niet wordt aangenomen door de programmacommissie. Als het voorstel wordt aangenomen zal de SPSRU u hierover verder informeren.

13. Tarieven prenatale screening 2017

Voor 2017 zijn de tarieven voor prenatale screening enigszins gewijzigd. De tarieven gelden voor verloskundigenpraktijken, echocentra en ziekenhuizen:

- counseling € 43,62
- combinatietest bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 167,87
- combinatietest bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 102,24
- SEO bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 164,92
- SEO bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 146,67

Het verschil tussen de twee SEO-tarieven is het af te dragen opslagtarief van € 18,25.

De eigen bijdrage van NIPT als eerste screeningstest bedraagt in 2017 € 175,00. De wijze van betaling is nog niet duidelijk.

14. Vernieuwde website RIVM over prenatale screening

De informatie voor professionals op [de RIVM website](#) is vernieuwd. De informatie voor professionals over downscreening en het SEO is nu op 1 plek te vinden en niet meer zoals eerder op 2 verschillende plekken. Ook is de informatie geactualiseerd. De informatie voor professionals is nu nog gericht op de huidige situatie en wordt te zijner tijd natuurlijk aangepast aan de nieuwe situatie met NIPT.

15. Nieuw SEO logboek

[Op onze website](#) is een nieuwe versie van het SEO logboek geplaatst (een voorbeeld van opslag van verplichte echobeelden).

16. Data prenatale screening 2016

Het jaar loopt bijna ten einde, daarom verzoeken wij alle zorginstellingbeheerders uiterlijk 31 januari a.s. de laatste data van 2016 via Peridos aan te leveren.

Bij de verwerking van de uploads van gegevens in Peridos valt op dat frequent oude data uit voorgaande jaren worden aangeleverd. De landelijke monitor over 2015 en over de jaren daarvoor is afgesloten waardoor het niet langer zinvol is de data uit deze jaren op te laden naar Peridos.

Het meesturen van oude data betekent dat de omvang van de bestanden vaak dusdanig groot is dat dit zorgt voor aanzienlijke vertraging in de verwerking. Wij verzoeken de zorginstellingen dan ook om (voor zover als mogelijk) uitsluitend nog de data van 2016 op te laden.

17. Gegevensaanlevering counseling met HL7

Geconstateerd is dat praktijken die counselingsgegevens via HL7v3-berichten aanleveren niet alle gegevens naar Peridos sturen. Belangrijk knelpunt is de handmatige actie die voor elk bericht moet worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat er gegevens missen, vragen wij alle praktijken die via HL7 counselingdata sturen, begin 2017 een Excelbestand met data van geheel 2016 aan te leveren.

Wij doen een beroep op de praktijken om de bronsysteemleveranciers aan te spreken op de wijze van inbouw van het HL7v3-bericht. Met een automatische verwerking van de berichten, ontbreken minder gegevens en is het opvragen van een Excelbestand ook niet meer nodig. Dit geldt ook voor het doorvoeren van wijzigingen. Als de bronsysteemleveranciers de nieuwste versie van de gegevensrichtlijn counseling inbouwen, komen er meer gegevens beschikbaar op het digitale labformulier. Wij doen een beroep op u aangezien u klant bent bij een bronsysteemleverancier en wij verwachten dat u op dit vlak meer kunt bewerkstelligen.